



Vihkeles bievnesh dutnjen mij edtja tjaatsestidh

## Stoerredigkie- jih saemiedigkieveeljeme 2009



Veeljemebiejje skiereden/gaagkesen 14. b.

Mujtiah datne tjoerh legitimasjovnem meatan utnedh gosse tjaatsesth.



# Stoerredigkie- jih saemiedigkieveeljeme 2009

**Stoerredigkie** Nørjen almetjeveeljeme nasjovnale almetjekirrie. 169 lihtsegh veeljesuvvieh fierhten njealjeden jaepien. Dah edtjeh árroji ávteste árrodh gaajhkine mijien 19 fylhkine. Stoerredigkien vihkelommes barkoeh leah laakh nænnoestidh, staaten budsjedtem moenedh jih reerenassem gëchtjedidh.

**Saemiedigkie** akte jijtjeraarehke almetjeveeljeme åårgane jih lea díhte våårtegs åårgane saemide. 39 lihtsegh veeljesuvvieh fierhten njealjeden jaepien. Dah edtjeh saemiej ávteste árrodh abpe Nørjesne. Saemiedigkie jijtse budsjedtem joekede dejstie mierijste mah doh byøgkeles æjvieladtjh vadteme. Saemiedigkie sjæsjalim-miefaamoem gellie suerkine åtna.

Årroeh meatan moenh gie edtja dov ávteste árrodh Stoerredigkesne jih Saemiedig-kesne dejnie minngebe njieljie jaepine. **Nuht dov tjaatsestassem!**

Daennie tjaalegisnie bëvnesh åadtjoeh guktie edtjh dæmiedidh.

## Veeljemebjiejjie måantan, skiereden 14. b. 2009.

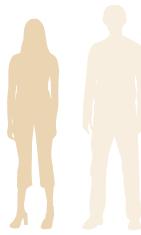
Gellie tjelth aaj veeljemem høølteste aelegen, skiereden 13. b.

**Mujtiah legitimasjovnem gosse tjaatsesth!** Veeljemelaake kreava akte veeljije mij lea ovnhokens tjaatsestimmiedåastojasse edtja jijtjemse vïhtenjostedh. Legitimajovne maahta paassem, vuejemeleahpam jallh baanghkekåarh tem guvvine árrodh, bene maahtah aaj jeatjah legitimasjovnem provhkedh. Díhte krieveme lea veeljijen nomme, reakedsbiejje jih guvvie tjuerieh legitimasjovnesne árrodh.

Jis datne aktine institusjovnesne goh skiemtjehiejmesne, skiemtjegåetesne jallh faangke-gåetesne, maahtah aktem barkijem birredh dov identitetem nænnoestidh.

**Gaajhkh veeljih veeljemekåarh tem åadtjoeh.** Veeljemekåarh tesne bëvnesh gaavn gusnie jih gäessie datne maahtah tjaatsestidh veeljemebjiejjien. Ih veeljemekåarh tem daarpesjh gosse edtjh tjaatsestidh, bene datne tijjem spåârh. Ij leah veeljemekåarh te luhpies goh legitimasjovne.

Veeljih mah tjaatsestimmireaktoem utnieh dovne stoerredigkie- jih saemiedigkieveeljemisnie gøøkte veeljemekåarh th åadtjoeh.



# Stoerredigkieveeljeme

## ► Gie maahta tjaatsestidh?

Stoerredigkieveeljemisnie ajve Nøørjen staatenárrojh bijjelen 18 jaepieh mah tjaatsestimmiereaktoem utnied. Nuekies jis 18 jaepieh veeljemejaepesne illie. Veelijje tjuara tjaalasovveme árrodh, jallh tjaalasovveme orreme, goh orrije Nøørjesne.

## ► Gåessie jih gusnie maahtah tjaatsestidh?

### **Veeljemebiejjien**

tjoerh dov hiejmetjieltesne tjaatsestidh. Díhte lea díhte tjielte gusnie datne lih almetjelåh-kosne tjaalasovveme goh árroje ruffien 30. b. 2009. Datne maahtah tjaatsestidh saaht mennie veeljememegåetesne tjieltesne. Vuartesjh guvvieh minngebe sæjrosne mah vues- iehtieh guktie datne veeljemebiejjien tjaatsesth.

### **Åvtelhbodti tjaatsestidh**

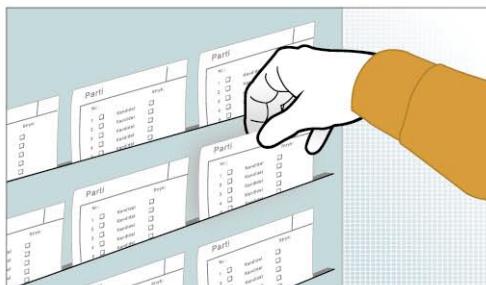
maahtah darjodh bearjadahken, skiereden 11. b. raajan saaht mennie tjieltesne. Datne åvtelhbodti tjaatsesth ánnetji jeatjahlaakan enn jis jijtjehke veeljemebiejjien tjaatsesth.

Naemhtie åvtelhbodti tjaatsesth:

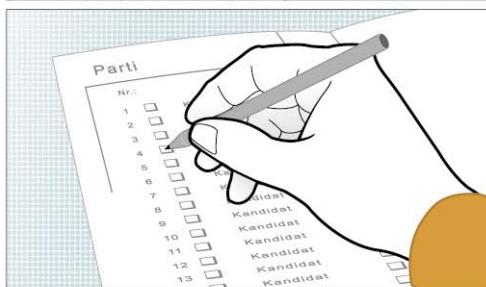
- 1) Gaskesadth aktem veeljemebarkijem mij datnem aktem tjaatsestimmieskuahpam vadta jih datnem aktem veeljemesijjiem vuesehte.
- 2) Gaavnh dam tjaatsestimmiesietelel datne sijhth nuhtjedh jih darjoeħ vyjje jarkestimmieh.
- 3) Jis jijtjedh fylhken álkolisnie tjaatsesth, aktem jijtse tjaatsestimmiesietelel åadtjoeħ, ektine tjaatsestimmieskuahpine. Tjaatsestimmiesietelisnie leah doh tjaalasovveme politihkeles krirriej nommh, bielelen kandidati nommh. Datne tjoerh kroessem bieqedh jallh tjaeledh man krærran/dåahkan datne sijhth tjaatsestidh. Datne maahtah aaj jijtje tjaatsestimmiesietelel skaäffedh dov fylkeste jis datne sijhth jarkestimmieh darjodh.
- 4) Biejh tjaatsestimmiesietelel tjaatsestimmieskuahpan sijse.
- 5) Vaedtsieh veeljemebarkijasse mij tjaatsestimmieskuahpam jih veeljemeħkarh tem akten álkoeskuahpan sijse beaja, jih dan mænngan dam dan veeljemegeegken sijse beaja. Dov tjaatsestasse seedtesåvva dov hiejmetjielten għajnej ryokne-masse.

Jis skiemtjine jallh svihtjemeheahptoes, maahtah tjieltem syökedh hiejmesne tjaatsestidh. Tjielte bievnede gåessie jih gusnie datne maahtah tjaatsestidh.

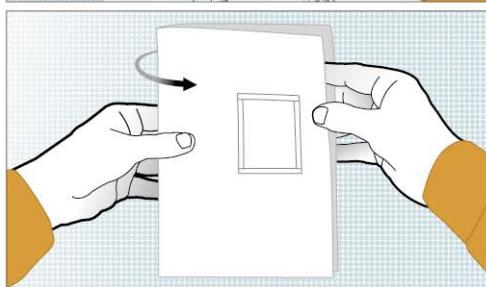
## ► Guktie veeljemebjien tjaatsesth?



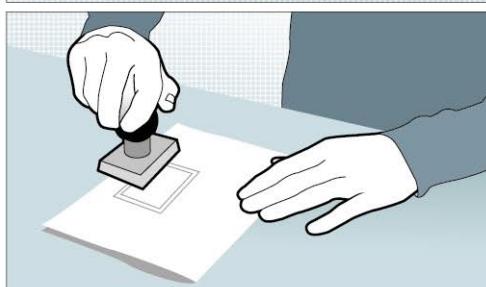
- 1 Vaeltieh dam tjaatsesstimmiesietelel datne sijhth nuhtjedh.



- 2 Darjoeh vyje jarkestimmieh tjaatsestimmiesietelisnie (vuarterej bikhedimmiem minngebe særrosne).



- 3 Maahsoeh tjaatsestimmiesietelel guktie krirrienomme sisnjielisnie jih sijjie gusnie edtjh steempeldidh byngetjebielesne - dellie ij guhte maehtieh vuejnedh maam datne tjaatsesth. Ih edtjh skuahpam jallh jeatjah gaptjesem provhkedh tjaatsestimmiesietelen bijre.



- 4 Vaedtsieh akten veeljemebjikasse jih åadtjoech aktem steempelem tjaatsestimmiesietelen byngetjebielesne. Tjaatsestimmiesietelel tjuara steempelem utnedh jih edtja jáåhkesjamme sjidtedh!

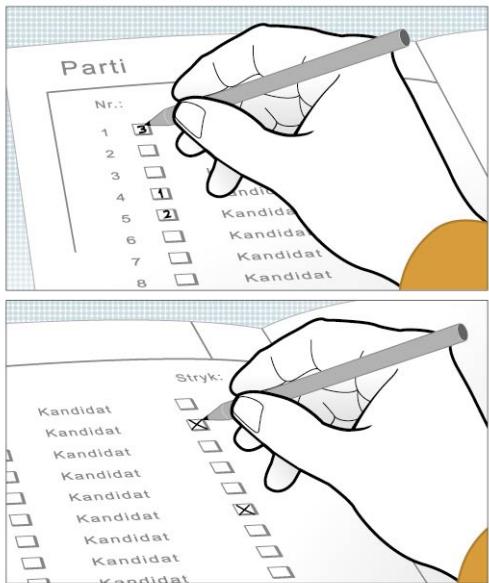


- 5 Biejh dom steempeldamme tjaatsestimmiesietelel veeljemegeegken sijse.

## ► Guktie tjaatsestimmiesietelisnie jarkesth?

Datne dihte mij muana mejtie sijhth tjaatsestimmiesietelisnie jarkestidh. Jis ih jarkesth, dellie datne dejtie kandidatide tjaatsest dennie ørnegisne dah leah tjaatsestimmiesietelisnie.

**Naemhtie maahtah tjaatsestimmiesietelisnie jarkestidh:**



### Kandidati vuerpiem jarkestidh

Biejh aktem (orre) nommerem skaavhtegasse kandidaten/kandidati nommen/nommi **garrabielesne**, guktie datne vihtesjh guktie datne sijhth kandidati vuerpie edtja årodh.

### Kandidath laahpehtidh

Biejh aktem mierhkem (kroesse, kruehkie jallh plearoeh) skaavhtegasse kandidaten/kandidati nommen/nommi **ælkiesbielesne** maam datne sijhth laahpehtidh.

Aellieh billh jarkestimmieh darjodh. Guktie edtjh darjodh tjaatsestimmiesietelisnie tjaådtje. Dov tjaatsestimmieh ij hiejtieh jalhts datne båajhtode darjoeħ!

## ► Gieh veeljesuvvieh?

Doh maandath Stoerredægkan fylhkesti juaka krirriej jih dåehkiej gaskem, mestie man gellie tjaatsestassh dah áadtjoeħ.

Jis jienebh enn bielie dejstie mah akten krærran jallh dåahkan fylhkesne tjaatsestieh, jarkestimmieh darjoeħ dan seamma kandidaten baalte, doh jarkestimmieh maehtieh maam akt jiehtedh mah kandidath veeljesuvvieh. Jis ij, doh kandidath veeljesuvvieh dennie vuerpesne dah leah tjaatsestimmiesietelisnie.

# Saemiedigkieveeljeme

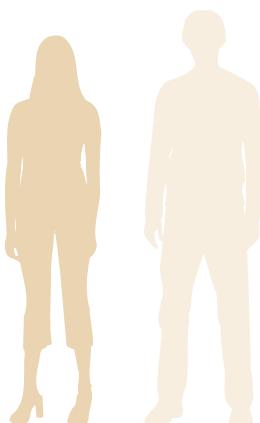
Gaajhkh mah tjaatsestimmiereaktoem utnieh tjieltenståvroeveeljemisnie jih mah leah tjaaleme Saemiedigkien veeljemelåhkosne, tjaatsestimmiereaktoem utnieh saemiedigkieveeljemisnie. Dihle mierie Saemiedigkien veeljemelåhkose tjaalasovvedh lea ruffien 30.b. Jis tjaatsestimmiereaktoem åtnah dovne stoerredigkie-jih saemiedigkieveeljemisnie, maahtah gåabpaginie veeljemisnie tjaatsestidh.

Jis datne leah tjaalasovverme goh årroje aktene tjeltesne mij vaenebe enn 30 almetjh tjaatsestimmiereaktojne utni evtebe saemiedigkieveeljemisnie, ih maehtieh veeljembiejjien tjaatsestidh. Dellie maahtah dov tjaatsestimmiereaktoem provhkedh åvtelhbodti tjaatsestidh. Saemiedigkien nedtesæjrojne maahtah vuejnedh mah tjelth.

Nuepie kandidati vuerpiem jarkestidh tjaatsestimmiesjetelisnie.

Ij leah nuepie kandidath laahpehtidh.

Saemiedigkie bïevnesh saemiedigkieveeljemen bijre gaajhkide seedtie mah leah Saemiedigkien veeljemelåhkosne.



Datne vielie bïevnesh gaavn, [www.valg.no](http://www.valg.no) jallh [www.samediggi.no](http://www.samediggi.no)  
**Buerie veeljeme!**





Luajhteme mëtsken 2009, Tjielten-jíh regjionaledepartementeste  
Tjaalege jarkoestamme gaektside gielide, jíh gaavnoes daesnie, [www.valg.no](http://www.valg.no)

Tjaalegen nummere: H-2229 Sørsamisk